

jako soudním komisařům. Z ustanovení těchto vyplývá, že notář vykonává v případech soudního komisařství tytéž funkce jako soudy, buď přímo podle zákona místo nich, nebo na jejich poukaz, kterým byly mu svěřeny, za ně. Takto přenáší se na příslušnost soudu v určitých oborech soudnictví. Jestliže soudnictví jest součástí státního organismu a jestliže přikázané mu obory jest povinen místo soudů nebo za ně vykonávat notář, pak nutno dospěti k úsudku, že notáře v těchto jeho funkcích třeba pokládati za trvalou součást státního organismu čili za orgán republiky. Jako výkonné orgány v řízení exekucí, určené k provedení exekucí úkonů, uvádí § 17 jur. normy nejen zvláštní výkonné úředníky a soudní zřizence, nýbrž i jiné orgány zákonem k tomu povolané a § 24. exek. řádu výslovně ustanovuje, že výkon jednotlivých důležitých nebo nesnadných exekucí úkonů může býti svěřen notářům, kteří stávají se takto soudními výkonnými orgány exekucími a obstarávají pak část agendy soudní. I tento obor jejich působnosti, ve kterém notáři jsou povinni dbáti předpisů platných pro soudy (§ 186 zák. č. 94), vykazuje takové znaky, jež opravňují k závěru, že notáři jsou trvalým organickým článkem v souboru institucí, které tvoří státní ústrojí, tedy jeho součástí. V souvislosti s vylíčenou právní povahou instituce notářské, pokud jde o jazykové znalosti notářů, ustanovuje § 6 lit. e) zák. č. 75/71, že k dosažení místa notářského se vyžaduje, aby uchazeč měl pro místo, na které chce býti jmenován, potřebnou znalost zemských jazyků.

Dozor nad úřední činností notářů náleží vedle notářských komor presidentům shorových soudů I. a II. stolice (§ 153 zák. č. 75/71) a v příčině disciplinárního řízení proti notářům platí podle § 161 téhož zákona předpisy dané pro disciplinární řízení proti úředníkům soudcovským.

Jestliže podle předcházejících vývodů notáře lze subsumovati pod pojem orgánu republiky ve smyslu § 1., odst. 2. jaz. zák. a jaz. nařízení, provádějí zevrubněji podle § 8., odst. 1., jaz. zák. tento zákon, v čl. 2., odst. 3., prohlašuje, že orgány republiky po rozumu jaz. zák. jsou notáři, vyplývá z toho závěr, že toto ustanovení jaz. nařízení jest ve shodě se zákonem. Žalovaný úřad právem tedy naříkané rozhodnutí o ně opřel.

Jde již jen o to, zda v konkrétním případě vystupoval stěžovatel jako notář ve funkci orgánu republiky. V daném případě předložil stěžovatel okresnímu soudu v Děčíně seznam soukromých testamentů převzatých do úschovy podle § 104. zák. č. 75/1871 a v předkládací zprávě uvedl, že seznam ten předkládá podle vládního nařízení z 9. dubna 1926 č. 50 Sb. z. a n.

Z toho usoudil žalovaný úřad, že vzhledem k tomu a k § 1. tohoto nařízení, které vztahuje se jen na notáře jako takové, nikoli na případy, kde notáři vystupují ve funkci notářské, šlo pouze o poslední pořízení, převzatá stěžovatelem jako notářem podle předpisů notářského řádu, nikoli o poslední pořízení, při nichž jest notář jakkoli zúčastěn jako soukromá osoba, jako soukromý důvěrník stran.

Proti tomuto právnímu názoru stížnost námitek nevznáší a nepopírá, zejména že stěžovatel řečený seznam testamentů předložil ve funkci jako notář. Předložení seznamu toho byl úkon, náležející k jeho úřední činnosti notářské ve smyslu notářského řádu (104)

čili byl součástí jeho úřadování jako orgánu republiky podle § 1. odstavce 2. č. 1. jaz. zák., které podle tohoto zákonného ustanovení děje se jazykem státním.

Bylo-li tedy naříkaným rozhodnutím stěžovateli uloženo, aby onen seznam v tomto jazyce sepsal, nelze v tom shledati nezákonnost a slušelo se proto stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

SPOLKOVÉ ZPRÁVY

Odbor »Praha«.

Referát o schůzi odboru »Praha« spolku notářů čsl., — konané dne 23. března 1929, v Grandrestaurantu v Praze I., Celetné ulici.

Na programu poslední měsíční schůze bylo thema praktickému právníku zdánlivě snad vzdálené, avšak, jak z dalšího zřejmo, velmi zajímavé, totiž přednáška universitního profesora Dra Pertolda »O indickém právníctví«.

Pan přednášející, který byl dlouhá léta konsulem v Bombay a jehož neobyčejné vědecké znalosti o indických poměrech, opírající se i o bohatou zkušenost, jsou dobře známy, seznámil přítomné s právními poměry indickými a jak správně při debatě ocenil pan notář Krajíček, otevřel nám nové obzory. Právo indické — totiž staré hinduistické právo — závodí v systematickosti a přehlednosti s právem římským. Pan přednášející po všeobecném úvodě o právu indickém pojednal o důležitém prameni práva indického — zákoníku Manuově — a načetl zajímavé ukázky z práva rodinného, dědického, věcného i trestního. Pro naše právo obzvláště byla zajímavá kapitola o t. zv. »spojené rodině«, instituci to — která odpovídá staré »záduze« ve slovanském právu. V právu věcném upozornil pan přednášející na přesné rozlišování práva indického mezi držbou a vlastnictvím a pojednal i o vydržení, v němž neschází ani důvody přetržení a stavení.

Neméně zajímavá byla i kapitola o právu trestním a o trestním řízení, v němž jest značný rozdíl mezi právem evropským a orientálním, o vyhoštění z kasty, o zločincích a jejich trestáních, atd. Přednáška, které se zúčastnili i dámy a hosté, vyslechnuta byla s velkým zájmem a odměněna upřímným potleskem. Po debatě, jež se po přednášce rozvinula, a již se zúčastnili pánové: Dr. Fiala, Dr. Ponec, Dr. Král, p. notář Krajíček, byla zdařilá schůze po 10. hodině skončena.

Odbor »Plzeň«.

Referát: Dne 17. března 1929 konala se v Plzni, v Měšt. Besedě členská schůze odboru »Plzeň« spolku notářů československých. V zahajovacím proslovu vzpomněl nejprve pan předsedající notář Dr. Ebenstreit památky zasmulého spoluzakladatele odboru, notáře Jana Gregory, jež uctěna povstáním.

Na to vítá pan předsedající předsedu ústředí, pana notáře Dra Svobodu, který s nevšední laskavostí vyhověl pozvání a navštívil nově založený odbor. Pan starosta ústředí v odpovědi vřele vítá založení odboru, jest potěšen zájmem a spoluprací členů, jakož i kolegů německé národnosti, kteří se neseparují, přeje novému odboru hojně zdaru a žádá, aby jak odbor, tak i jednotlivci účastnili se práce pro České Právo uveřejňováním poznatků z praxe, někdy skutečně důležitých a pro celý stav cenných.

Milá slova pana starosty kvitována byla přítomnými potleskem. Na to k žádosti přítomných promlouvá pan starosta o některých stavovských aktualitách, hlavně o jednání o novém řádu notářském a obtížích, jež se ještě staví v cestu jeho uzákonění, dále o návrzích na nové záznamní knihy peněžní, a konečně o způsobu, jakým bylo by možno dosáhnouti výhodného pensijního pojištění notářů. Zároveň jednáno o otázce, zda zákon č. 26/29 vztahuje se i na kandidáty notářství, či ne.

Konečně sděluje pan starosta některé podrobnosti týkající se uprázdněných míst a končí svůj obsažený referát.

V dalším jednání promlouvá p. notář Grund o dosavadní praxi St. úřadu pozemkového při zaknihování přidělu a osvětluje různost stanovisek různých orgánů S. P. Ú. v této věci a obtíže, z toho vzelejší.

Jelikož p. starosta ústředí musel již odejti, rozloučila se s ním schůze vřele s mnoha díky za laskavost, již odboru svoji návštěva prokázal.

Poté jednáno bylo o návrhu, podaném panem předsedajícím v předešlé schůzi, aby uplatněny byly některé zákonné předpisy umožňující notářům rozšíření agendy proti stavu dosavadnímu a znamenající ulehčení práce soudům — ve věcech pozůstalostních, v dobrovolných odhadech, dobrovolných a exekučních dražbách, dále o omezení činnosti soudů v legalisacích a vidinacích a urychlení agendy knihovny.

Po referátě Dra Motlíka a provedené debatě usneseno jednomyslně dožádati se o provedení jednotlivých podnětů — a nebude-li možno dosáhnouti brzkého uspokojivého řešení celostátního, vymáhati řešení to pro jednotlivé obvody krajských soudů, spadající do teritoria odboru.

Poté referováno bylo o stesech týkajících se jak prisuzování v soudním komisařství, tak o nedostatecích při úředním vymáhání těchto poplatků.

Poněvadž pak při rozpravě o případech praktických konstatováno bylo, že jest řada otázek, hlavně finančních a poplatkových, jež v obvodu odboru řeší se regionálně podle různých názorů referentů, usneseno bylo pro příští schůzi získati bývalého čelného úředníka okr. fin. ředitelství k vysvětlení různých stanovisek ve věcech finančních a poplatkových a podle získaných zpráv pak usnésti se na konformním postupu ve věcech těch tak, aby dosaženo bylo touto praktickou cestou pokud možno unifikace.

Schůze skončena o 6. hod. odpol.

IV. sjezd německých právníků v Československu bude konán od 17. do 20. května t. r. v Teplicích-Sanově.

Na pořadu jsou tyto otázky:

1. Zda-li třeba zákonné úpravy ručení státu a jeho podniků za škody.

2. Odporoučí-li se kodifikace práva na elektřinu.

3. Jak dalece vyžaduje politický delikt zvláštního posuzování v trestním zákonodárství.

4. Odporuje-li se reforma účasti laického elementu při právním rozhodování.

5. Jak dalece odporuje se vývoj ochrany poplatníkovy oproti finančnímu úřadu.

Z E D N E

Pensijní pojištění kandidátů. Upozorňujeme kolegy opět na zákon ze dne 21. února 1929 č. 26, podle něhož podléhají notářští kandidáti pensijnímu pojištění, jak již bylo uvedeno v čísle 3. z března t. r. Všeobecný pensijní ústav zaslal již notářské komoře pražské upozornění, aby vyzvalo všechny notáře svého obvodu ke splnění této povinnosti a upozornilo na zákonné následky, kdyby toho bylo opomenuto. — Přípis ústavu poslán byl patrně nedopatřením pouze v jazyku německém a proto byl vrácen; dosud nedošel přípis český, na který komora čeká, aby jej mohla všem notářům sdělit.

Zákon o pokoutnictví. Jak jsme zvěděli, byly by ministerstvo obchodu a obchodní kruhy vůbec ochotny upustiti od odporu proti osnově zákona o pokoutnictví, kdyby vyřazeny byly z ní porady právní. Máme za to, že na tento návrh mohli by jak notáři tak i advokáti přistoupiti, aby konečně došel zákon vyřízení a učinila se tím přítrž hroznému vzrůstání se pokoutnictví. Došly nás zprávy, že venkovské peněžní ústavy, zejména některé spořitelny, provádějí zápůjčky knihovni sans gène za úplatu a to dosti značnou, až 1% a když dotčený notář učinil o tom oznámení soudu, neshledal soud v tom žádného přestupku a i odvolací soud náhled prvního soudce potvrdil. Tak daleko to již došlo u nás při posuzování deliktu, který přece jest zjevným pokoutnictvím.

Notářský řád. V minulém měsíci konala se u ministerstva spravedlnosti poslední porada o znění některých sporných bodů notářského řádu za účasti ministerstva unifikací a předsedy notářské komory pražské. Docílono tu konečné dohody a tím přípravné práce byly skončeny. Bude ještě vyžádán posudek univerzitního profesora, načež bude osnova předložena ministerské radě a nenaskytne-li se překážka, může být předložena předloha v podzimním zasedání poslanecké sněmovně.

Upozornění na sbírku příkladů. V roce 1928 tiskem státní tiskárny v Praze Drem J. B. Bohuslavem, sen. prezidentem v. v. a Antonínem Hartmannem, odborovým přednostou, vydána byla Sbírk a příkladů knihovních žádostí a usnesení. Doporučujeme, aby páni notáři koncipovali žá-

dosti knihovni podle vzorce v této sbírce sepsaných, neboť knihovni žádost takto koncipovaná značně ulehčuje práci jak soudcům, tak i listovním a docílí se tím daleko rychlejšího vyřízení žádosti, než když žádost, nesepsaná podle vzorce, musí býti teprve soudcem upravována.

POZVÁNÍ

k řádné valné hromadě odboru »Praha«, spolku notářů čsl., která konati se bude v sobotu, dne 27. dubna 1929 o 19. hodině v restauraci »u Bumbříčka« v Praze I., Národní tř. č. 9. (l. poschodí.)

Pořad jednání:

1. Sdělení předsednictva.
2. Zpráva jednatele.
3. Zpráva pokladní a přehližitele účtů.
4. Volby:
 - a) starosty odboru,
 - b) 11 členů výboru,
 - c) 1 přehližitele účtů.
5. Ustanovení členského příspěvku pro rok 1929.
6. Volné návrhy.

Poznámka: Kdyby se nesešel dostatečný počet členů, bude se konati tato valná hromada o 1 hodinu později při téměř pořadu jednání bez ohledu na počet přítomných.

Po valné hromadě koná se přednáška pana JUDra Hugona Patsche, notáře v Ústí n. Orli, na thema:

»Judikatura ve věcech finančních vzhledem ke společností s r. o.«

V Praze, v dubnu 1929.

Odbor »Praha« spolku notářů čsl.

Dr. Anđ. Kozáková, jednatel. Dr. Václav Černý, starosta.

Upozornění: Touto valnou hromadou a spojenou s ní přednáškou ukončeny jsou měsíční schůze odboru »Praha«.

Příští schůze konati se bude v říjnu t. r.

Vyprošujeme si vhodné přednášky pro zimní a jarní období 1929/1930.

Knihy redakci zaslané.

Revue revui Argus přináší stručné výtahy populárně vědeckých článků seřazených dle různých oborů. Chcete-li tedy vědět, co je nového ve světě na poli věd technických, přírodních, lékařství, zemědělství atd., vyžádejte si číslo na ukázkou. Roční předplatné Kč 36.— (třicet šest). Adm. Smíchov, Smetanova 2. Je to nezbytná revue pro každého inteligenta.

Zákon o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců. (Vydal Dr. Fr. Tománek, ministerský rada, Praha I., Dušní 17.) Nový zákon upravuje pojistné nároky širokého okruhu soukromých zaměstnanců, kteří konají práce převážně duševní na základě smluvního služebního poměru. Zvýšení nároků pojistných a nové podmínky pro nabytí jich, doba čekací, povinnost přihlašovací, placení pojistného, ručení za ně a řada jiných ustanovení mají jak pro zaměstnance tak i pro zaměstnavatele velikou důležitost. Obšírný úvod o vývoji pensijního pojištění o finančním základu nového zákona, výklad jednotlivých předpisů jeho pro potřebu praxe a četné judikáty nejvyššího správního soudu, jež jsou k textu zákona připojeny, poskytnou vítanou pomůcku všem, jimž nový zákon pensijní ukládá jisté povinnosti anebo kdož z něho odvozují nárok na požitky započítavací pro sebe nebo své pozůstalé (vdovy, děti, rodiče). Vzhledem k bohatému obsahu publikace se tato kniha doporučuje. Cena knihy v tuhé obálce poštou 17 Kč. Objednávky vyřizuje Státní tiskárna v Praze III., Karmelitská 6.

Daňová a bilanční revue č. 4. přináší mezi jinými následující pro poplatníky zajímavé články: Dr. E. Meissner: O specifikaci příjmů a vydání v berním řízení, Rentová daň z úroků ze vkladů u stavebních družstev, dále Daň zvláštní výdělková, výklad některých ustanovení zákona o p. d., pokud se týče zák. ze 17./12. 1927, č. 180 Sb. z. a n., Daň důchodová a všeobecná výdělková, přípravy pro ukládání za r. 1928 po materiální stránce, Daňé přímé, pracovní program revisní, Daň dů-